

Hughes načeljuje delegaciji. - Sandinove čete razkropljene

PREDSEDNIK COOLIDGE NE ODSTOPI OD POLITIČNE SMERNICE, KAKRŠNE IMAJO ZED. DRŽ. DO SOSEDNIH REPUBLIK, KAR MORAJO VPOŠTEVATI DELEGATI NA PANAMERIŠKI KONFERENCI.

Washington, D. C. — V soboto zvečer je prispel predsednik Coolidge iz Washingtona v Key West, Fla. V Miami se je vlak vstavil eno uro, Coolidge in spremstvo si je ogledalo mesto. Proti Havani so odpluli v nedeljo.

Otvorila se je torej šesta panameriška konferenca v Havani, Cuba. Gre v prvi vrsti za tesnejše prijateljsko zblizanje med Zed. drž. in republikami Latinske Amerike. Delegaciji Zed. drž. je na čelu Charles Evans Hughes, ki ima od predsednika Coolidgea naročeno, naj v prvi vrsti varuje interese Zed. drž. Zed. drž. pod nobenim pogojem ne smejo odstopiti od svoje tradicionalne politične smernice v odnosih napram republikam Latinske Amerike.

Delegatje Zed. drž. bodo na konferenci, čeprav je bilo rečeno, da bodo le gladili pot za tesnejše prijateljsko zblizanje, se postavili v diktatorsko vlogo. Od svoje strani ne bodo ničesar popustili, od drugih pa veliko zahtevali. Vlada Zed. drž. ne odstopi od svojih pravic, da lahko povsod nastopi z oboroženo silo, kjer uvidi, da je potreba, za vzdrževanje reda, če je to v interesu Zed. drž. Kakor trdijo, je bila revolucija v Nikaragui z mehiškim denarjem započeta, in sicer proti Zed. drž. Vsled tega je intervencija Zed. drž. v Nikaragui potrebna, ker je v njenih interesih. Od te pravice vlada Zed. drž. ne odstopi.

RUTH IN GRAY STA SE SKESANO UDALA V USODO.

Ossing, N. Y. — Kakor je že bilo poročano, sta bila v Sing Singu, v četrtek, nekoliko čez enajsto uro ponoči na električnem stolu usmrčena Ruth Snyder in Henry Judd Gray, radi umora Alberta Snyder, ki sta ga izvršila pred desetimi meseci.

Mrs. Snyder je prva sedla na stol, kamor sta jo spremljali dve jetniški strežnici. Obledela je bila v črno obleko — dasi je bila na videzno mirna, vendar je imela solzne oči, ko pa je uzrla električni stol, je zahtevala in malo je manjkalo, da se ni zgrudila na tla. Na stol so jo morali dvigniti. "Oče odpusti jim saj ne vedo", tako je govorila, ko so ji pritrdjevali elektrokode, ko pa so ji položili na glavo kapo je rekla: "Bog mi bodi milostljiv in odpusti mi moje grehe". Ob 11.05, je bila že mrtva.

Tri minute za tem, so pripeljali v sobo Graya, oblečen je bil v svetlo sivo obleko. Pokoncu stopajoč se je blizal stolu, spremljal ga je Rev. Dr. Arthur Peterson. Njemu ni bilo treba pomagati na stol, sedel je na njega mirno, kot bi sedel za mizo, da bi čital časopis. Ob 11.09 so spustili skozi njegovi električni tok, ob 11.16 je bil že mrtev.

Ko so dan pred eksekucijo vprašali Mrs. Snyder, kaj misli o Grayu, je rekla: "Grešila sva skupaj in skupaj bova tudi u-

NOVO POSOJILLO NIKARAGUI.

Letalci obstreljevali uporniške postojanke. — Bomba zadela poslopje v mestu, ki pa ni eksplodirala. — Gen. Chamorro proti Sandinu.

Managua, Nicaragua. — General Sandino se umika s svojimi pristaši iz okolice mesta Quilali. Čete Zed. drž. se koncentrirajo v vzhodnem delu države Nueva Segovia, kjer nameravajo odrezati pot generalu Sandinu, če bi se hotel umakniti in bežati čez Coco reko. Ker je za pehoto nevarno bojovati se z uporniki v gorovju, je poveljnik ameriških čet, Col. Louis Mason Gulick rekel, da bo raje obstreljeval uporniške postojanke iz zraka.

Iz nekega letala, ki je letelo nad mestom Managua z bombami namenjenimi za pobijanje upornikov, je po nesreči padla bomba, zadela je poslopje v sredini mesta, kjer je restavracija. Bomba je prebila streho in se zarila v steno. Gosti so slišali ropot in se jih je polastila panika, da so bežali na cesto. Bomba ni eksplodirala.

General Emiliano Chamorro, katerega so pred dvemi leti Zed. drž. vrgle raz predsedniškega stola, je bil obdolžen, da pošilja municijo generalu Sandinu. Chamorro pa obdolžitev zanika in obljublja, da bo organiziral armado konservativcev, broječo 1000 mož, s katerimi se bo boril proti Sandinu.

Washington, D. C. — Ameriški bankirji bodo dali Nikaragui novo posojilo, katerega nujno potrebuje. Milijon dolarjev so posodili lansko leto newyorški bankirji, sedaj pa prosijo za poldrugi milijon.

Po zadnjih vesteh so letalci uspešno obstreljevali utrdbo Sandina, ubili so štirideset upornikov. Sandinove čete so se v neredu umaknile in na vse strani razkropile. Poročilo se tudi glasi, da namerava odstopiti Adolfo Diaz, predsednik v Nikaragui.

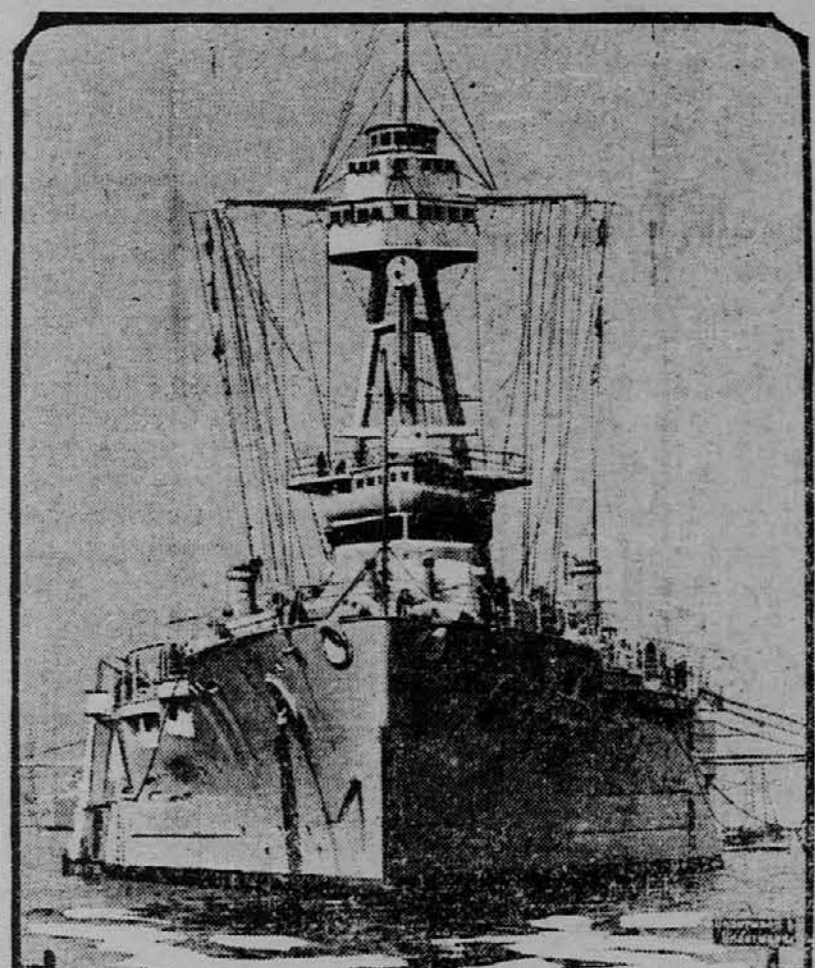
PARNIK SE JE Z MOŠTVOM VRED POTOPILO.

Tokyo, Japonsko. — Iz Sappora je prišlo semkaj poročilo, da se je v bližini Kokkaido otoka, v viharju potopil japonski parnik Tosel Maru. Osemnajst trupel, članov posadke, je voda vrgla na suho.

mrla." Tudi Gray je dal sličen odgovor na enako vprašanje, pristavil je le to, da mu je žal za njo.

Gray je izročil svojemu advokatu sveženj pisem in prosil, naj vsako leto eno pošljejo njegovi hčerki za rojstni dan do njenega 21 leta. Sedaj je stara 9 let. Tako, da bo dobila vsako leto na rojstni dan voščilo od očeta.

LADJA PRAPORNICA TEXAS.

Na sliki vidimo ladjo prapornico "Texas", s katero je odplul predsednik Coolidge s spremstvom v Havano, Kuba, na panameriško konferenco.

\$3000 NA GLAVO MORILCA.

Policija in prostovoljci sledijo morilcu petletne deklice, katere razmesarjeno truplo so našli tri milje oddaljeno od doma.

Flint, Mich. — V četrtek so našli v Mount Morris razmesarjeno truplo petletne Dorothy Schneider, oddaljeno le tri milje od njenega doma. Neki farmar je izpovedal, da je videl neznanega moškega, ki je tam okrog hodil in nekaj nesel. Drugi so trdili, da je gotovo morilec tisti, ki je v petek okrog polnoči pri neki gasolinški postaji med South Bend in Mishawaka kupil za svoj avtomobil olje. Okrog sto policistov in prostovoljcev išče zločinca, na katerega glavo je razpisanih tri tisoč dolarjev.

Gov. Fred W. Green, je obljubil iz svojega žepa \$1000 tistemu, ki bi zamogel dati kakšne podatke, da bi se prišlo na sled zločincu.

V Detroitu imajo zaprtega nekega moža, starega 57 let, ki je na sumu, ne ve se pa, če je pravi.

— Hamburg, Nemčija. — V tukajšnjem pristanišču je nastala eksplozija na motornem čolnu, na katerem so se nahajali pristaniški delavci; dva sta bila ubita in trije ranjeni.

— Berlin, Nemčija. — W. F. Kendrick, župan v Philadelphiji in soproga nameravata potovati po Nemčiji. Najprvo se bosta pomudila nekoliko časa v Berlinu.

— London, Anglija. — Thomas Hardy, svetovno znameniti novelist, je po kratki bolezni na svojem domu v Dorchester umrl. Star je bil 87 let.

— Asbury Park, N. J. — Tukajšnje poslopje, v katerem je bila kazina, je ogenj popolnoma uničil. Škoda je cenjena na \$500,000.

DEMONSTRACIJE V NEW YORKU.

Intervencija Zed. drž. v Nikaragui ni po volji komunistični stranki, katere člani so demonstrirali, a policija je demonstrante razgnala.

New York, N. Y. — V soboto so člani Young Workers lige, 400 po številu, demonstrirali v Brooklynu, kjer je mornariška postaja, proti intervenciji Zed. drž. v Nikaragui. Policija je takoj prihitela in demonstrante razgnala. Vodja demonstrantov, S. William Gerson, je bil aretiran. Trikrat so policisti na konjih naskočili, predno so se demonstranti umaknili. Policisti so vihteli tudi količke in udrihali po tistih, ki se niso pokorili.

KAMPANJA PROTI MEHIŠKIM UPORNIKOM.

Deset tisoč zveznih vojakov bo poslanih v državo Jalisco in okolice, da zdobijo moč upornikov, ki so še vedno aktivni.

— Mexico City, Mehika. —

Pod poveljstvom vojnega ministra Amaro, se bo deset tisoč zveznih vojakov udeležilo velike kampanje proti mehiškim upornikom v državi Jalisco in sosednjimi državami. Vojni departament je skrbno pripravil načrt, po katerem nameravajo moč upornikov popolnoma zdobiti. Delo bo težavno, ker številni uporniki je precejšnjo in so razkropljeni po gorovju v obsegu okrog 300 milj. Zadnje dneve je prišlo na več krajih do spopadov med vojniki in uporniki, vojni departament poroča, da so slednji trpeli velike izgube.

ŠIRITE AMER. SLOVENCE!

KRIŽEM SVETA.

— Miami, Fla. — Tukajšnji obrežni stražniki so z 22 patrolnimi čolni in dvema letalom vršili službo in izsledili pet tihotapskih parnikov z žganjem in drugo prepovedano pijačo.

— Praga, Čehoslovakija. — Poročajo, da se bo v prvi polovici meseca junija vršil v Plznu kongres delegatov vseh češkoslovaško - jugoslovanskih lig na Češkoslovaškem in v Jugoslaviji. Na kongresu bodo razpravljali o nadaljnji poglavitvi češkoslovaško - jugoslovanskih odnosov na vseh poljih človeškega delovanja in prizadevanja.

— Budimpešta, Ogrska. — Neka angleška finančna skupina se je na madjarski predlog ponudila, da posodi mestu potrebno glavnicu za zgraditev podzemeljske brze železnice in da po potrebi prevzame v lastni režiji obratovanje.

— Bukarešta, Romunija. — Prihodnja konferenca Male antante se bo sestala 3. marca o priliki zasedanja Sveta Društva narodov v Ženevi, ne pa že januarja v Bukareštu.

— Berlin, Nemčija. — V Nemčiji vlada velika brezposelnost. Od 30. novembra do 15. decembra leta so našli milijon brezposelnih, ki dobivajo podporo. Narastek znaša 250,000.

— Zagreb, Jugoslavija. — Ameriški poslanik Prince, je imel v Zagrebu več predavanj o slovanskih jezikih in o Slovanih sploh. Princ je bil pred svojo diplomatsko karliero profesor slovanskih jezikov na Columbia University v New Yorku.

— Wisconsin Rapids, Wis. — V Wisconsin reki blizu Port Edward so našli v vodi, globoko štiri čevlje, avtomobil, last Dr. Hugh Watersa iz Nekoosa. Zdravnika pogrešajo.

— Mexico City, Mehika. — Minuli teden je bilo v Mehiki nenavadno mrzlo. V Mexico City je padel toplomer do 25 stopinj, kar je nekaj nenavadnega tukaj; devet oseb je umrlo vsled mraza.

PREMOGARSKÉ VESTI.

Na pomoč premogarjem, ki so na stavki, katerih žene in otroci tripo veliko pomanjkanje, bodi naše geslo, dokler ne pride do kakšne spremembe.

Centerville, Iowa. — V Anpanoose County je edina bojna fronta v Iowi, kjer se bojujejo premogarji za svoje pravice. Tukaj vršijo stavkarji službo piketov, katere pa preganjajo oblasti in jih mečejo v ječe. Dve ženski sta bili zaprti 6 dni, ne da bi bili kaj zakrivil. Cel otroke aretirajo, če se le kateri izmed njih predrzne, da reče neunijskemu delavcu — skeb.

Večkratni milijonar, William Bradley je lastnik petih jam, kjer delajo stavkokazi. Tudi tukaj deluje več pomoznih agentov za preskrbo družin, stavkujočih premogarjev.

Iz Jugoslavije.

MAKEDONSTVUJUŠI SO NAPADLI, ZVEZALI IN POTOPLILI JUGOSLOVANSKEGA OROŽNIKA. — BLAGAJNIK OBDOJEN NA 20 LET JEČE. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Napad na orožnika.

Belgrad, 27. dec. — Snoči okrog 9. ure bi se bil skoro pripeljal na žel. progi Skoplje-Kumanovo nedaleč od postaje Romanovac nov atentat. Niti velika zima, niti ne prehodna polta niso mogla preplašiti bolgarskih banditov, ki ne opuščajo svojih peklenskih namer. — Snoči med 8. in 9. uro je nedaleč od Romanovca skupina neznanih ljudi naletela na jugoslov. stražnika. Ti nenavadni ljudje, 8 po številu, so bili oblečeni v obleki jugoslov. vojakov. Eden je nosil uniformo častnika, toda brez epolet. — Stražnika so takoj zvezali in ga v bolgarsčini preklinjali. Vprašali so ga: "Povej nam takoj, kje se nahaja železniška proga? Ali imate kaj kruha? Ali so v bližini še kakšni drugi stražniki?" Ker stražnik ni odgovarjal, so ga pričeli tolči. Nato so ga pustili zvezanega in odšli v smeri proti železniški progi. Stražniku se je vendar posrečilo, se razvezati. Pohitel je na najbližnji kolodvor, od koder je alarmiral orožniško postajo. Orožniki so začeli preiskavo in zasledovanjem neznanih napadalcev.

Blagajnik notranjega ministarstva obdojen na 20 let ječe.

Belgrad, 27. dec. — Danes se je končal senzacionalni proces proti Simi Stepiću, bivšemu glagajniku notranjega ministarstva. Kakor znano, je bil obtožen, da si je kot blagajnik notr. ministarstva prisvojil velike vsote državnega denarja v skupni vsoti 1.600.000 Din. Prvi proces proti njemu se je vršil 13. decembra. Odložila se je radi tega, ker se je med tem časom ugotovilo, da je poneveril državni denar še v večjem znesku. Na današnji razpravi je bil Stepić obdojen na 20 let ječe.

Jesenjski župan izvoljen.

Na Stefanovo se je vršila na Jesenicah volitev župana in občinskih svetovalcev. Z glasovi odbornikov SLS in NRS je bil za župana ponovno izvoljen g. Andrej Čufer, za prvega svetovca pa g. Valentin Markez. Od nadaljnjih svetovalcev pripada SLS 5, SDS 2, nar. soc. 1, komunistom 1, socialistom 1.

Volitev župana v Kranjski gori.

Pri volitvah 25. decembra je bil izvoljen za župana v Kranjski gori dosedanji župan g. Josip Lavtizar, odločen pristaš SLS.

Smrtna kosa.

V Šmartnem ob Paki sta umrli Jožef Rakun in Alojziji Mihelec. Prvi je bil lesni trgovec v Zagrebu, brat Franca Rakuna, kaplana v Pišecah dr. Alojzija Rakuna, odvetnika v Celju, v starosti 45 let. Že pred vojno je odšel iz Šmartna v Zagreb, kjer si je ustanovil pridnimi rokami in varčnostjo

samostojno lesno trgovino. Bil je radi poštenosti med splavarji splošno priljubljen. Vrnil se je v svoj ljubljani domači kraj v upanju, da se mu zboljša zdravje. Pokojni je bil kretnit in blag značaj. — V visoki starosti 91 let je umrl Alojziji Mihelec svoječasi daleč znani krmar. Visoko ga je čislalo vse kot pošteniaka. V časih, ko še ni bilo kmečkih posojilnic, je pomagal velikokrat ljudem v denarnih zadevah ne kot oderuh, ampak iz krščanskega usmiljenja. — Na Kaplji je umrla v starosti 83 let dobra mati, babica in prababica ter vzgledna vdova Marija Vraber, mati g. kanonika dr. Maksa Vraber. — V visoki starosti 94 let je umrl na Stefanovo v Rivtah daleč na okrog znani Gregor Turk, ki je bil dolga leta oskrbnik na cesti Logatec-Rovte. Bil je prav do zadnjih dni še zelo trden in krepak. Lani o veliki noči je bil na veliki četrtek pri umikanju nog starčkom v stolnici. — Umrli so v ponedeljek 26. dec. popoldne v Cerknici gdc. Jerica Kunstelj, sestra rajnega dekana Franca Kunstlja v 82. letu starosti po kratki bolezni, previdena s sv. zakramenti. — V Stražišču pri Kranju je preminula splošno spoštovana in priljubljena gospa Frančiška Križnar, žena trgovca in gostilničarja g. Antona Križnarja in sestra urušilke M. Ludovice. Zapustila je dvoje nepravskrbljenih otrok. — V Sv. Lovrencu v Slov. goricah je umrla od kapi zadeta blaga mamica gospa Ana Šnejdar v visoki starosti 78 let. — Na Verdu pri Vrhniki je umrl g. Anton Drašler, posestnik, gostilničar in trgovec.

Zlati jubilej.

V župniji Sv. Ožbota ob Dravi je obhajala letos gospa Terezija Homer 50 letnico, odkar prepeva nepretrgoma kot neutrudljiva cerkvena pevka. Bog ohrani jubilejantjo še mnogo let!

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd.

Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo večeraj pošiljali po teh-le cenah:

500 Din	\$ 9.40
1,000 Din	18.50
2,500 Din	46.25
5,000 Din	92.00
10,000 Din	182.00
100 Lir	\$ 6.10
200 Lir	\$11.90
500 Lir	\$28.75
1000 Lir	\$56.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poštnina je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo.

Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno. IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Pisma in pošiljke naslovite na:

ZAKRAJŠEK & ČESARK, 455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list
v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj,
podelnikov in dnevoj po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday,
Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098.

Naslovinat:		Subscription:	
Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00

DOPIŠI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtine dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Pred bojem v nemški kovinski industriji.

V Nemčiji, kjer se je težka industrija pa tudi železopredelujoča industrija na široko racionalizirala predvsem na račun delavstva ter se tako v teku zadnjega leta mnogo okrepila, se pripravljajo morda že za konec tega leta gotovo pa začetkom prihodnjega odločilni boji. Vse izgleda tako, da bodo ti boji, ki so sedaj na obzorju, odločili mnogo, mnogo. Tudi v Nemčiji, kakor povsod drugod že sedaj, kljub vsem lepim znanostim, delavstvo in mali kmet, ki tvorita preko 70 odstotkov vsega nemškega ljudstva, dejansko v javnosti ne pomenita nič. Takoj po vojni se je zdelo, da se bo uveljavil proletarec, da bo Nemčija prva proletarska država na zapadu. Toda kmalu se je meščanstvo opomoglo in sedaj vedno bolj prodira v ospredje. Danes je Nemčija, kakor se zdi, na tehničci. Meščanska fronta je enotna in gospodarsko močna, delavstvo pa je razdvojeno. Morda bodo vprav ti boji popolnoma odločili.

Zakaj gre? Kakor znano se je lansko poletje bil v Nemčiji boj za zmanjšani delovni čas predvsem za osemurnik. Delavsko ministrstvo je tedaj izdalo posebno uredbu, ki ureja delovni čas v vseh podjetjih in ki bi imela stopiti v veljavo 1. januarja 1928. Industrija je morala tedaj pod splošnim pritiskom kloniti. Sedaj pa, ko je prišel čas, da stopi uredba v veljavo, se je začela s podjetniške strani splošna kampanja proti socialnim "bremenom", ki da jih industrija nič več ne zmora, da je stanje industrije "katastrofalno". Take in podobne stvari, ki so jih vajeni delavci tudi drugod, so začeli podjetniki spuščati v časopise, da bi tako pripravili javnost na eventualne dogodke v bližnji prihodnosti.

Dokaz, da pri tem ne gre za navaden spor v kaki industrijski panogi, je vsa sistematika taktike podjetnikov, ki delajo vse kakor po načrtu in skušajo pripraviti delavstvo v razburjenje ter da bi ono začelo z bojem. Značilno je tudi, da se je boj izrazil začel v najmočnejši panogi nemške industrije, kjer bi bilo prizadetih ogromno število delavcev.

Delavci postavljajo tako minimalne zahteve in pogoje, da bi jih vsak človek, ki ima količak smisla pravičnosti, moral brez pomisleka sprejeti. Za delavstvo težke industrije naj se že enkrat izvede trodelni delovni čas, to je osemurnik na podlagi zakonite uredbe. Kršč. strokovna zveza kovinarjev v Nemčiji se že dolgo zavzema za to zahtevo. Pri tem naj se izravna plače. Tudi za delavstvo v plinarnah, cementarnah, pri visokih pečeh veljaj osemurnik. Plače vajencev in mladoletnih se morajo zvišati. To velja za te industrije. Za industrijo, ki predeluje železo, se mora skleniti posebna tarifna pogodba.

Ves boj reakcionarnih kapitalističnih podjetnikov gre proti osemurnemu delavniku, proti socialnim "bremenom", ki bi jih najrajši popolnoma zvalili na ramena delavcev, hočejo se oprostiti tarifnih pogodb in tudi delavsko ministrstvo hočejo odpraviti. Težka industrija je že v jeseni začela zbirati bojni fond in sicer za vsakega delavca pet zlatih mark na mesec. Pri dobri konjunkturi, katere dobiček so že nekaj časa sem spravljali v žep le podjetniki, je to popolnoma mogoče.

Kajpada nemško delavstvo na te eskapade nemških kapitalistov ne bo molčalo. Sito je patrijotističnih fraz, češ, da je treba delati za gospodarsko rešitev nemške domovine. Sprevideli so, da se breme gospodarske rešitve domovine oprtuje le delavstvu na rame, industrijski kapitalisti pa polnijo svoje nadržane sile malhe.

Zadeva bo prišla pred parlament in ta bo moral rešiti to pereče vprašanje nemškega naroda.

POMOŽNA AKCIJA V CHICAGO ZA SLOVENSKE REVNE PREMAGARJE.

Chicago, Ill.

Zadnji četrtak večer vršil se je v cerkveni dvorani sv. Stefana v Chicagu sestanek, ki je bil sklican v svrhu organiziranja pomožne akcije za slovenske revne premogare, ki se nahajajo na stavki že od 1. aprila 1927.

Da chikaški Slovenci pokažemo sočustvanje in ljubezen do teh sodelavcev trpinov dejansko, ki že skoro leto dni bijejo boj za svoje življenjske pravice, sklical se je ta sestanek uradnikov vseh društev v naselbini sv. Stefana. Sestanek so se udeležili do malega vsi uradniki vseh društev, kakor tudi mnogi drugi.

Sestanek je otvoril domači preč. g. župnik Anselm Murn, kateri je najprvo obrazložil pomen tega sestanka, pa tudi povedal, da je dolžnost nas kot kristjanov, da pomagamo svojim sobotnim delavcem otirati solze gorja, kadar so v potrebi in stiski, kakoršni so baš sedaj premogari. Njegove lepe besede so bile vzete z nalučenjem na znanje.

Nato se je izvolil poslovni odbor, ki bo vodil celotno akcijo. Za predsednika poslovnega odbora je bil enoglasno izvoljen preč. g. župnik Anselm Murn in za tajnika poslovnega odbora Mr. Frank Primožič, s 1927 West 22nd Place. V pomožni odbor pa so imenovani vsi predstavniki in tajniki vseh društev.

Nato je preč. g. župnik obrazložil svojo misel, na kak način naj bi se ta akcija vodila. Izjavil je, da bo v cerkvi označil vsem faranom posebno kolekto za stavarke premogare, za katero naj vsak po možnosti prispeva.

Z načrtom preč. g. župnika so se vsi strinjali. Zbiranje obleke in drugih predmetov pa bota imela v oskrbi med ženskim društvom Krščanskih žena in mater in med možmi društvo Najsv. Imena.

V ta namen se je zadnji nedeljo 15. jan. v cerkvi sv. Stefana oznanila posebna kolekta in za isto razdelilo posebne kuverte, katere je v ta namen naredila brezplačno tiskarna "Amer. Slovenca". Ta kolekta se bo pobrala v cerkvi prihodnjo nedeljo 22. januarja. Farani so prošeni, da darujejo za revne premogarske družine po svoji možnosti. Nihe ni siljen koliko naj da, kar more to naj da. Vsak dar bo hvaležno sprejet in bo v veliko pomoč revnim premogarjem. Imena darovalcev pa bo poslovni odbor po kolekti objavil v tem listu. Zato ne pozabite prinesiti prihodnjo nedeljo 22. jan. se-

boj kuverte za kolekto revnih stavarkev premogarev, da jo odaste kolektojem.

Ta pomožna akcija se vrši v imenu cele slovenske naselbine sv. Stefana v Chicagu. Zato je vsak prošni, da pomaga po svoji možnosti.

Poslovni odbor te akcije pa prosí prispevkov za ta blagi in potrebni namen tudi iz drugih krajev. Prispevki se sprejemajo z hvaležnostjo tudi iz drugih krajev in imena darovalcev bodo priobčena v časopisu. Vse darove in prispevke naj se naslovi na: Poslovni odbor pomožne akcije za premogare, 1852 West 22nd Place, Chicago, Ill.

NA POMOČ SLOVENSKEM PREMAGARJEM!

Conemaugh, Pa.

Že po več naselbinah so pričeli nabirati darove za stavarke. Še celo po takih naselbinah, kjer ni premogarev. Tukaj pa imamo v bližini stavko. Čakali smo, da bi ta korak podvzelo kako drugo društvo, ki je močnejše v članstvu. Toda do danes se ni še nič takega organiziralo. Zato je slovensko pevsko in izobraževalno društvo "Bled" začelo to akcijo.

Odobrili smo iz naše blagajne \$15.00 kot temelj za ta sklad. Dne 28. januarja pa bomo priredili veselico, katere čisti dobiček bo namenjen v pomoč stavarkev.

Boj, ki ga bijejo že 10 mesecev, je boj tudi za nas. Če bodo podlegli, bomo mi prvi občutili. Zavedajmo se tega in priskočimo jim na pomoč v odločilnem trenutku.

Nashe člane in članice bomo poslali po celi okolici Johnstowna pobirat prostovoljne prispevke. Opozorjamo pa rojake, katerih ne poznate osebno, zahtevajte izkaznico. Za denar, ki ga bojo nabrali naši člani, je društvo odgovorno, da bo prišel v prave roke.

Prosimo rojake, posebno pa tajnike podpornih društev, da nam gredo na roke, s tem bi nam delo olajšali in uspeh bo lepši.

Dne 28. januarja pa vsi na veselico, ki se bo vršila v dvorani društva sv. Alojzija v Conemaugh. Pokazimo, da se zavedamo, da se boj bije tudi za nas.

Za Slov. pevsko in izobr. dr. "Bled"

Frank Nograšek, preds.

CHICAŽANI,
pridite v nedeljo v šolsko dvorano, da se iz srca nasmejete ob pogledu na

"SKOPUHA",

ki vam ga bo pokazal Dramatični klub.

"OČETOVA KLETVA" NA SLOV. ODRU V NEW YORKU

New York, N.Y.

Dopis z naslovom "Očetova kletva" iz New Yorka z dne 4. januarja je napravil menda v splošnem jako veliko pozornost. Dasi so oči in ušesa že vajena na vsakovrstna hudo delstva, katere dnevno beremo v časopisih, vendar s tem naslovom zdelo se nam je gotovo nekaj nevsakdanjega in zanimivega. In res, ko sem prebral dopis do konca, sem videl, da se gre za igro, katero sem jaz sam nekad še v starem kraju videl ter se z jokajočo množico vred komaj zdržal solz, ko je oče v drugem dejanju z vsem srdom svoje duše preklel sina, ker ga je slednji v najkritičnejšem času izdal ter ušel k mohamedancem, jim poveljeval ter se boril proti svojem očetu, katerega je tudi končno ujel in ga izročil na milost in nemilost mohamedancem.

Sin kmalu nato znori. Joj, kakšni prizor! Od dejanja do dejanja večja napetost in med ljudstvom tišina, katero moti le hitro trepetanje srca posameznikov. A ko pride žalost do vrhunca, pa se prilomasti od časa do časa na oder najhlabrejši španski vojak (seveda, kadar je skrit pod mizo), kateremu bo ljudstvo hvaležno za nastope, kajti nadomestili bodo žalost s smehom, kateri se vedno konča šele po njegovem odhodu z odra.

Toliko o igri sami. Nisem mogel, da ne bi dal vsaj malo pojma o njej našim naročnikom v New Yorku, katerim po večini ta igra še ni znana, a je vredna bolj kot vsaka druga, da jo naši rojaki vidijo, kajti ta igra je v resnici neprekosljivo delo dramatike.

Razveseljivo je namreč, da bo predstavljalo to težko igro naše priljubljeno pevsko in dramatično društvo "Domovina", o katerem ni potreba peti hvale in slave, kajti newyorški Slovenci dobro vedo, da ime "Domovina" pove vse: ubrano petje, izvrstni igralci ter vsestranska zabava.

Torej rojaki, na veselo svidenje v nedeljo, 22. januarja, v dvorani na 8. cesti!

Naročnik.

ZAHVALA.

Sheboygan, Wis.

Pred kratkim sem dobil od svojih rojakov iz stare domovine statemberske soseske ganljivo pismo oziroma prošnjo, v kateri mi omenjajo, da so si ustanovili prepotrebno prostovoljno gasilno društvo za statembersko okolico.

V tem pismu omenjajo, da se vsako leto v statemberski okolici prav pogosto pojavijo številni požari, kateri nastanejo deloma vsled strele, deloma vsled zlobne roke. Zavedni možje in fantje te soseske so uvideli veliko potrebo takega društva ter se poprijeli težkega dela ter pričeli zbirati prostovoljne prispevke za nakup motorne brizgalne.

Ker pa brizgalna in vse po-

trebno orodje jih bo stalo okrog \$500.00 in ker je toliko vsoto med tamšnjimi posetniki, ki so vsled slabih letin vsako leto revnejši, skoro nemogoče nabirati, zato so se obrnili da nas ameriških rojakov, posebno pa še do naših statemberskih občanov z milo prošnjo, naj jim priskočimo z malimi prostovoljnimi prispevki na pomoč.

To prošnjo je potrdilo in priporočilo s svojim podpisom in pečatom županstvo Trebeljno.

Ker uvidim, da je ta korak zelo potreben za našo statembersko dolino, zato sem podvzel potrebno akcijo ter nabral med svojimi rojaki in znanci do danes lepo vsoto. Darovali so sledeči:

Po \$5.00: J. Susha, J. Susha, J. Susha, F. Stancar, J. Kocjan, F. Zavr. — Po \$2.00: A. Ribich, J. Urajnar, F. Gorenc, A. Povšič, J. Povša, J. Kotnik, J. Planinšek, F. Progar, F. Strupek, F. Babič 75c. — Po \$1.00: L. Florijančič, I. Kastelic, A. Cvetan, F. Bovhan, J. Robek, M. Kordesh, J. Strojinc, J. Fortuna, A. Smrke, A. Lustik, J. Železnik, J. Dragan, A. Skrube, F. Starič, L. Klančar, F. Kos, J. Mrvar, I. Zupančič, J. Blasich, A. Zore, E. Zore, F. Fale, J. Babič, F. Susha, F. Ilere, A. Starich, J. Starich, J. Dragan, A. Zupančič, M. Zore, F. Bohan, F. Saje, J. Sabane, F. Gorenc, G. Kronoshek, I. Gerdenc, J. Sabanc, M. Dragan, J. Grandlič, A. Florijan, F. Remšak, J. Zore, L. Majcen, M. Mekak, J. Resel, F. Pikol, L. Lotina; M. Bohan \$1.50. — Po 50c: T. Bajkovič, J. Cvetan, M. Progar, F. Saje, J. Erzen, J. Jakovec, M. Dragan, A. Erste, L. Debelak, J. Zorman, M. Dragan, L. Kobal, C. Weiss, F. Weiss, J. Miklič, M. Blazich, J. Virant, A. Supan; C. Chuk 30c. — Po 25c: A. Ias, J. Zore, M. Penko, J. Zore, A. Čebašek, M. Knodiš, A. Golobčič, A. Tomašič, J. Napotnik, J. Zoran, F. Tratar, V. Klančar, J. Jeraj. — Skupaj \$115.30.

Pozneje so še darovali: Po \$1.00: John Versay, Ant. F. Lindich, Frank Ribich, Anton Starich Jr. — Po 50c: Frank Modic, Matilda Skrinar, Joe Kovacich. — Skupaj \$5.50.

Cenjene rojake in rojakinje širom Amerike prosim, kateri želi kaj darovati za to potrebno stvar, naj pošlje na spodnji naslov, da se vsota odpošlje čimprej na pristojno mesto.

Vsem, ki so kaj darovali in še bodo darovali, se najlepše zahvaljujem v imenu prostovoljnega gasilnega društva za Statenberg in okolico

Anton Ribich, nabiralec,
928 Alabama Ave., Sheboygan

KDOR ZNA, TA ZNA.

Navadno se pridela na akru takozvanega irskega krompirja do 80 bušlov. Irej Ridge-way, star 15 let iz Dunkirk, Ind., pa s tem ni bil zadovoljen in je pridela na akru 356 bušljev. Stroškov je imel le toliko, da ga je prišel bušelji stati 26 centov.

ZIMA LETA 1846.

Letos smo že nekoliko občutili hude zime v Zed. drž. Ni pa za primerjati z zimo, krkšna je bila leta 1846. Capper's Weekly ima shranjen časopis, ki nosi datum — 22. decembra 1846. V tem listu se čita naslednje poročilo: Bilo je 20. decembra ko se je privlil črn oblak iz severozapada, ki ni obetal nič dobrega. Zjutraj omenjenega dne je še deževalo. Oblak je pa prinesel sneg. Pričelo je neznanosko snežiti in toplomer je nenavadno hitro padel za 100 stopinj. Drugo jutro je bilo 50 stopinj pod ničlo. Dva moška, J. H. Hildreth in njegov tovariš z imenom Frame, sta odjezdila iz Danville proti Chicagu. Sneženi zameti so ju zalotili na sredi poto. Vse okoli njiju je bilo zameteno z visokim snegom in mraz je pritiskal neznosno. Stopila sta s konj in nekoliko časa peš tavalja okrog, da bi našla pravo smer do kakšnega bivališča ljudi. Od mraza že več nista čutila nog in bala se, da ne zmrzneta. Da bi se vsaj začasno rešila, sta zaklala konja, ki je bil večji od drugega, izvelkila iz njega drob in zlezla v mrhovino. Ob štirih zjutraj drugega dne je bil mrtev konj popolnoma zmrznjen, ni jima kazalo drugega, kakor časno zavetje zapustiti, dasiravno sta bila vsa premražena in sta se jedva še pregibala. Frame se je zgrudil na tla in se ni več mogel ganiti — zmrznil je. Hildreth je ostal sam z enim konjem. Z velikim trudom se spravi na konja, ga požene in ga pusti, da gre kamor sam hoče. K sreči je prijezdil do neke koč. Ljudje, ki so tam živeli so ga prinesli še malo živnega notri. Padel je v nezavest, imel je zmrznjene prste na rokah in nogah, katere so mu v bolnišnici morali odrezati. Do leta 1858 je imel vsled tega vedno sitnosti z nogami, katere so mu morali odrezati. Murn se je še do leta 1859, nakar ga je smrt rešila nadaljnega trpljenja.

Omenjenega leta je veliko število oseb prišlo ob življenje vsled mraza in zametov. Delavci, ki so delali zunaj ko je padel dež jim je v par minutah zmrznila obleka, ki so jo imeli na sebi. Zivina je zmrznila v hlevu in poročilo pravi o slučaju, ko so prašiči dobesedno primrznili k tlom.

Na občinski seji. — Župan: "Za novo pokopališče predlagam prostor za mestnim gozdičem, ker mi mora vsakdo pridrži, da je to najbolj zdrav kraj v vsej okolici."

Dober odgovor.

Mamica (se spravlja zvečer v gledališče in prigovarja 6letni Milici): "Le pojdi pridno spat. Ob tem času spe že vsa mala piščeta."

Milica: "Da, res je. Z njimi pa počivajo tudi kolkje..."

—

SIRITE "AMER. SLOVENCA"

* PODLISTEK *

Rev. K. Zakrajšek, O.F.M.:

MOJI SPOMINI.

Samo eno ali enega mi pokažite! V dejanju, v žrtvah se pokaže ljubezen!

Koliko bolnišnic pa so ustanovili socialisti po Ameriki za svoje "žrtve"? Imamo samo eno socialistično bolnišnico, sežidano z "rdečim" denarjem, pa so milijone nakolektali?

Poglej, koliko tisoč je pa katoliških sestra in bratov po bolnišnicah!

Poglej, kako velikanske in krasne so bolnišnice, ki so sežidane s katoliškim denarjem in koliko socialistov leži v teh bolnišnicah in išče tam zdravja in postrežbe! Z jezikom jih preklinja, z roko pa pomoči prosi! Ni to neumno? Je to vredno razumnega človeka?

In med temi številnimi redovi, ki so posvetili skrb in postrežbi ubogega bolnega človeka, so tudi usmiljeni bratje, Brothers of Mercy, ki so ustanovili bolnišnico za moške v Kandiji pri Novem mestu, kjer uživam tudi jaz sad tega velikega dobrodelnega reda.

Ustanovnik tega reda je mladenič, fant, katerega pozna zgodovina kot sv. Janeza od Boga.

Janez od Boga je bil rojen na Portugalskem 1495. leta. Bil je sin dobrih in poštenih katoliških starišev. Rodil se je tisto leto, ko je Kristof Kolumb odkril Ameriko in se vrnil v domovino in se je cele Portugalske in Španske polastila izseljeniška bolezen. Vse je hotelo v Ameriko, da si nagradi zlata, katerega je baje tam kot peska. Ko je bil še mladenič, se je tudi njega prijel ta takrat moderna bolezen in zbežal je od doma, da bi šel v Ameriko. Toda ni mogel doseči, da bi šel čez lužo, temveč ga je neka družina daleč od domače vasi sprejela, kjer je preživel mladost do 21. leta. Ko je bil 21 let star, je stopil v vojsko

kralja Karola.

Po tej vojski se je pridružil vojski krščanskih evropskih narodov proti Turkom. Tako poročajo zgodovinarji o njem, da se je udeležil v hrvaškem delu tedanje Ogrske, sedaj Jugoslavije, boja proti Turkom.

Ko se je vrnil v domovino po tej vojski, šel je z nekim plemičem v Afriko, kjer je veliko revščine in pomanjkanja prestal. Bil je ves obupan. V tem stiski se je zatekel v frančiškanski samostan in tam potopil nekemu patru, do katerega je imel zaupanje, svoje žalostno življenje. Ta mu je odločno svetoval, naj se vrne domov in tam začne novo življenje in poskusi najti srečo. Ubogal je.

Ustavil se je v Gibraltarju, kjer je dobil dobro službo in si kmalu prihranil precej denarja. S tem denarjem je nakupil svetih knjig in jih začel prodajati po hišah. Kar je pri tej trgovini čistega dobička naredil, razdelil je vse med uboge. Imel je namreč izvanredno veliko sočutje do revežev. Ko je bil že 43 let star, šel je l. 1538 v mesto Granada. Tukaj je bil v več bolnišnicah,

kjer je z občudovanja vredno ljubeznijo stregel nesrečnim bolnikom. Slednjic je našel neke neko revno zapuščeno hišo, katero je najel, da bi tu ustanovil lastno bolnišnico. Šel je od hiše do hiše prosil miloščine, dokler ni imel dovolj denarja, da je plačal najemnine in nakupil potrebnih stvari za 42 bolniških postelj. In tu je bila zibelka reda usmiljenih bratov. Njegovo delo je vidno rastlo in napredovalo. Krasen zgled velikega usmiljenja do bolnikov tega svetnika je privabil več in več mož in mladeničev, da so se mu pridružili. Red se je kmalu razširil po vseh deželah Evrope.

Kranjska je bila revna dežela že od nekada. Prešerna nemška Avstrija je pač bila njena mačeha. Kaj čuda, da ji je tudi tako siromašen kruh rezala. Samo na bolnišnice pogledjmo! Za pol milijona prebivalcev je imela samo eno bolnišnico, pa še te ni ustanovila vlada, temveč usmiljene sestre v Ljubljani. Bogati graški bolnišnice niso potrebovali. Imeli so denarja dovolj za zdravnike z Dunaja, od daleč. Sužnjevo so imeli dovolj za postrežbo. Toda

ubogo ljudstvo? Kdo se je zmenil zanj! — Dolga leta tako je bila edina bolnišnica v deželi samo ljubljanska usmiljenih sester. Te so potem pozidale še hiralnico za neozdravljive boleznine in norišnico poleg, za malo zmešane. Cela Dolenjska, daleč doli do Zagreba, je bila pa brez bolnišnice.

In te zapuščene lepe Dolenjske so se l. 1894 usmilili usmiljeni bratje, slovenski sinovi sv. Janeza od Boga. To so bili slovenski fantje, ki so se pridružili nemški graški provinciji tega reda kot redovniki. Tem se je to ljudstvo zasmililo in začeli so misliti na podružnico svojega reda v Novem mestu. Vzeli so najprej v roke "palico beraško" in začeli iti po celi deželi od hiše do hiše in prosili milih darov za novo bolnišnico. Niso prosili zase, ne za svoj narod! Se je še kedaj začelo plemenitejšje podjetje, bolj narodno, kakor to?

In res, nabrali so kot pridne čebelice toliko, da so si kupili posestvo s hišo, kjer je sedaj njih revni samostan. O, na koliko vrat so morali potrkati, predno so potrebnno svoto nabrali!

(Dalje prih.)

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR.

- 22 Nedelja — Sv. Vincenc.
 23 Ponedeljek — Zoroka Bl. D. Marije.
 24 Torek — Sv. Timotej.
 25 Sreda — Spreobrnjenje Sv. Pavla.
 26 Četrtek — Sv. Polikarp.
 27 Petek — Sv. Janez Krizostom.
 28 Sobota — Sveti Flavijan.

Rev. K. Z.

TRETJA NEDELJA PO RAZGLAŠENJU GOSPODOVEM.

3. po razgl.: Jezus ozdravi stotnikovega hlapca. (Mt. 8, 1-13)

Berilo za današnje nedeljo je nadaljevanje pisma sv. Pavla rimskim kristjanom, tam kjer se je nehalo zadnje nedeljo. V Zgodbah je na strani 944 na levi z dolaj v predzadnji vrstici. Začne se z besedami "Ne domisljajte si..." in naslednjih 16 vrstic. Korča se z besedami: "Ne dajte se premagati hude- mu, temveč premagaj hudo z dobrim."

Evangelij je vzet iz evangelija sv. Matevža, 8. poglavje, 1. do 13. vrsta. V Zgodbah je na dveh mestih. Na 183 strani najdeš ozdravljenje gobovca in na 227. strani pa ozdravljenje stotnikovega hlapca iz Kafarnauma.

Današnje berilo in evangelij skupaj dajeta krasna navodila, kako priti do ljubega miru, na svetu, med narodi, v družinah.

Berilo daje v glavnih potezih ta navodila.

Miru si želi vsako srce, vsak narod, vsakdo. Mir je podlaga srečnega življenja in vsakega napredka. Imej vsega v izobilju, bodi zdrav, bogat, če ne boš imel miru, vse to bo nič. Bolje je suhi kruhek v miru, ko pečen golob v prepiru.

Imej vse zmožnosti in vsa sredstva in vse predpogoje za napredek in lep razvoj, ako je prepričani, ako ni miru med narodi, v družinah, vse zmožnosti in vsi pogoji bodo nič.

Da, ljubi mir! Človeško srce si ga tako želi v življenju. In ko polagamo mrtvega zemljana v hladni grob, nimamo bolj- šega, da bi mu tedaj želeli, kakor ljubi mir. Večni mir mu daj, o Gospod!

Toda če hočemo imeti mir, ne povzdiguje se nad druge. Ne povračajmo hudega s hudim. Delajmo dobro vsem ljudem. Še s prepričljivim človekom skušajmo imeti mir, kolikor le moremo. Pred vsem pa ne maščujmo se nad sovražniki. Skušajmo si jih raje pridobiti z dobrotami.

To so krasni nauki, katere daje današnje berilo vsemu človeškemu rodu. O, ko bi jih vsi sprejeli in po njih uravnavali svoje življenje!

Težek je sicer ta nauk. Vendar, ako hoče svet mir, za- stonj, ti nauki so edina pot k njemu.

Sv. evangelij na zgledih podpre te nauke.

Jezus ozdravi bolnika s strašno gobovo boleznijo. Velik dogodek, nad katerim bi strmeli celi svet. Vendar Gospod je hotel dati na sebi lep zgled skromnosti in ponižnosti. "In mu ukaže nikomur tega ne povedati", pravi sveto pismo. "Storil sem ti veliko dobro, vendar molči o tem!" mu je ukazal.

Krasen zgled za nas, ko delamo dobro. Naj ne ve, levica, kaj dela desnica. Bahavost je napuh. Napuh pa sili človeka k preziranjim drugih.

In na drugi strani bolnik. "Marveč pojdi in izkaži se duhovniku in opravi daritev" zahvale mu ukaže Gospod. Velik čudež se je zgodil na tebi. Vendar ostani ponižen. Pojdi le- po tiho v tempelj in se tam zahvali Bogu in ne hvali se okrog.

Zopet drugi lep krasen zgled za nas.

Enako ima globoke nauke drug dogodek evangelija.

Imenitnemu rimskemu časniku, ki je bil stotnik, poveljnik rimske posadke v Kafarnaumu, je zbolel hlapec. Stotnik je bil pogan in Rimljan. Toda kot tak ni sovražil Židov, kakor ostali Rimljani. Živel je z njimi v mru in prijateljstvu. Židovski starešine so ga Jezusu pohvalili: "Vreden je, da mu to storiš; ljubi naš narod in nam je sezidal shodnico."

Koliko gorja na svetu povzroča narodna prenapetost, ki sovraži drug narod. Kako je ta nestrpnost napisala že krvava poglavja v zgodovini narodov. Enako sovraštvo drugovercev. Zgodovina je polna krvi radi tega.

Stotnik je bil visok rimski dostojanstvenik. Vendar, ko mu je zbolel zadnji služabnik je imel srce zanj, kakor bi bil lastni sin. Hitro naprosi kar židovske starešine, da gredo pro- sit zdravja za tega hlapca.

Koliko preklestvo na svetu je preziranje višjih bogatejših krogov nižjega, revnega človeka. Zadnji berač je ravno tako človek, ko najbogatejši milijonar. Zadnji podložni je enako človek, ko najmočnejši vladar. Pred Bogom ni prav nič razlike med enim ali drugim. Oba imata telo iz tiste snovi, oba dušo, ki je izšla iz istega Boga. Oba imata čuteče srce. Zato se naj nam smili vsakdo.

Tako plemenito ravnanje tega stotnika pa je imelo svoj izvir v plemenitosti in skromnosti njegovega značaja, kar je pokazal z naročilom, ki so ga nesli prijatelji Jezusu v njegove- mu imenu. "Gospod, ne trudi se," mu je dal sporočiti, "priti osebno k meni. Zakaj nisem vreden, da greš pod mojo stre- ho. Zato se tudi nisem vrednega štel, priti osebno k tebi." Kako plemenit in kako krasen zgled skromnosti in ponižnosti.

Kaj čuda, da se je nad tem "začudil tudi Jezus" in ga po- hvalil javno pred vso množico.

O, ko bi današnje berilo in list prečitali vsi svetovni dr- žavniki, ki vodijo sedaj svet. Ko bi ga premislili vsi narodi, vse naselbine, mi vsi! Ali si moremo misliti jasnejše izražene pogoje vsesplošnega miru? Da, ta kratka odstavka sta jasna podlaga vseh mirovnih konferenc, ki bi edino mogle zagoto- viti mir svetu, med narodi in povsodi.

Ali ga bodo? Najbrže ne. Izzvenele bodo te božje bese- de izpred oltarjev božjih po celem svetu. Svet bo imel gluha ušesa za nje. Zato pa tudi miru ne bo.

Vendar svet naj stori, kar hoče. Mi pa vsi, vsak zase, vsak v svoji družini, vsaj v svojem krogu poslušajmo te lepe nauke, glejmo te krasne zglede in jih skušajmo z vso silo uvesti v naše vsakdanje privatno in javno življenje in delovanje.

Nauk za med tednom: "Ne daj se premagati hudemu, temveč premagaj hudo z dobrim!" Mir bo moj glavni pro- gram življenja in delovanja!

Raznoterosti.

VELIKA SMOLA.

Ena največjih in najglasovi- tejših kaznilnic na svetu je ta- ko zvana Sing Sing kaznilnica v bližini New Yorka. To je naj- modernejša urejena zgradba, iz katere je pobeg tako rekoč nemogoč. Kljub vsem moder- nim napravam pa bi se bilo pred kratkim nekemu 22letne- mu kaznjencu skoraj posrečilo, da bi bil pobegnil, da ga ni sr- bel nos. Neopazeno se je nam- reč skril v sod, v katerem iz kaznilnice odvažajo smeti. Ne- koliko preje kot bi imeli sod odpeljati, je begunca pričel sr- beti nos in pri poskusu, da se popraska, se je sod zamajal. Poleg stoječi paznik je postal pozoren ter tako ptičku pre- stregel beg. Pred večimi leti je iz iste kaznilnice ubežal neki kaznenec prav na isti način.

TEŽKO VERJETNO.

Angleško časopisje poroča, da je bil v kraju Jolo na Fili- pinskih otokih rojen otrok, ki tehta sedaj, ko je sedem me- secev star, 150 angleških fun- tov, t. j. 74 kilogramov. Dalje pišejo, da ta orjaški otrok po- je za en sam obed 5 kg riža. Domačini so popolnoma pre- pričani, da je tako velik človek božanstvo in ga že časte ter mu prinašajo raznih darov, da si tako zagotove njegovo na- klonjenost. Koliko je na tem resnice, še ni mogoče presoditi, toda o tem piše resen angleški list. Mogoče bomo v kratkem zvedeli zdravniška mnenja o tem nenavadnem pojavu.

"STOLETNIK" V JEČI.

V pariškem predmestju Co- lombes so pred kratkim areti- rali nekega bivšega železnič- arja, kateri je trdil, da je ro- jen leta 1827 ter da prejema od železnice pokojnino. Izka- zalo pa se je, da je bil mož ro- jen leta 1860 ter celih dvajset let železniško upravo varal s tem, da se je izdajal za svoje- ga lastnega očeta. Vsak četr- leta je prišel po pokojnino, ka- tero so mu brez nadaljnega na- kazovali in izplačevali. Sedaj je "stoletnik" dobil eno leto ječe ter mora povrniti 21.000 frankov in blagajne železniške uprave. Na povračilo pa bo že- lezniška uprava še dolgo ča- kala, kajti mož, ki je v zaporu, pravi, da sedaj, ko mu je "po-

kojčina" odvzeta, nima nika- kih dohodkov ter bo po presta- ni kazni prosil, da ga sprejme- jo v ubožnico.

DOMOTOŽJE MAČKE.

Jerry, tako so imenovali pri neki hiši v Racine Wis., mačko, katero pa dal nekemu prijate- lju. Le-ta jo je vzel seboj na svoj dom v Lake Geneva. Raz- dalja med Racine in Lake Ge- nevā znaša 45 milj. Mesec po- tem, dne 17. decembra, je sli- šal ponoči prvotni gospodar Jerryja glasno mijavkanje. Od- pre vrata in vidi mačko napol mrtvo od mraza in utrujeno od hoje po snegu tako daljavo. Pa se čudimo, če postane človek domotožen, ko še mačka ne gre- rada od hiše.

DOGODLJAJI LETALSKEGA AKROBATA.

Alva F. Starr, ki je na glasu kot najboljši akrobat na aero- planu, je bil že večkrat v smrti- ni nevarnosti. Nekoč se je spu- stil s padalom iz višočine in priletel na streho poštnega po- slojstva, v mestu Bayonne, N. J., kamor ga je zanesel veter. Platno parašuta se je ujelo na vogalu strehe, in letalec je vi- se med nebo in zemljo, dokler ga niso gasilci rešili iz mučne- ga položaja. Nekoč je padel Starr s padalom na brzovlak, večkrat pa na avtomobil. Naj- mehkejša, tako pravi Starr, je pa priletel na kup snega v bli- žini Placid, N. Y. Nekoč se pa je znašel na kupu sena. Naj- bolj se bojijo letalci, ki se spu- ščajo s padali na zemljo, elek- trične napeljave.

NA SVETU NI NIČ NEMO- GOČEGA.

V Lansingu, Mich., živi dru- žina, obstoječa iz očeta, mate- re in enega sina, ki pa so vsi slepi. Poročilo pa ne pove, če so slepi od rojstva, ali na kak- šen način so prišli ob vid. Žive pa tako, kot vsaka druga dru- žina — oče je organist v cer- kvi in podučuje vsakovrstno godbo. Mati pospravlja po hi- ši in jo drži v redu, kakor ma- lo kje, tudi skrbi za dobro ko- silo, kakor vsaka druga gospo- dinja, ki vidi. Sin je z odliko dovršil višje šole in se sedaj nahaja na michiganski univer- zi. Na svetu pa res ni nič ne- mogočega.

Širom Jugoslavije.

VLOM V CELJSKO KAPLA- NIJO.

V Celju so majhne tatvine kakor pač po vseh mestih v na- vadi. Nedavno pa je bil izvr- šen vlom v večjem obsegu. Vlo- milec je udril v kaplanijo, ki se nahaja nasproti farni cerkvi. Vlom se je moral izvršiti v ča- su od polnoči do štirih zjutraj. G. kaplan Lasbacher, ki je pri- šel domov o polnoči, je našel vrata v kaplanijo v redu zap- rta. Vlomilec je odprl spodnja vrata z vitrihom in se neopa- ženo splazil do pisarne g. opa- ta. V pisarni je skušal udreti z železnim klinom, a se mu ni posrečilo. Tudi poskus z izvija- čem, da bi odstranil železne o- kove, ni uspel. V bližnji shram- bi je našel sekuro in razbil z njo vrata. Pri tem opravilu se je najbrže ranil na roki, ker so bila tla pred vrati okrvavljena.

V pisarni je nasilno odprl pult, v katerem je našel ključe, s katerimi je odprl blagajno. Iz nje je odnesel srebrno po- zlačeno verigo s križcem in zlat prstan s smaragdom. Te predmete cenijo na 15.000 Din. Pobrāl je tudi pet starih cekin- nov in vso gotovino, 6000 Din.

V zameno je pustil v pisarni vse vlomilsko orodje in daljno- gled, ki ga je prinesel s seboj. Čudno je le to, kako je mogel vse to hrupno delo izvršiti, ne da bi oba gg. kaplana, ki spita v drugem nadstropju, kaj sli- šala.

Po dosedanjih opazovanjih in po načinu vloma je soditi, da je moral biti vlomilec oseba, ki se je dobro spoznala v hiši ali pa je imela priliko si prej vse dobro ogledati.

MARIBORSKA POROTA.

Uboj v Majšpergu. — Dne 26. oktobra 1926 zvečer so de- lavci, ki so bili zaposleni pri popravilu cerkve v Majšpergu, obrezovali repo pri gostilničar- ki Mariji Drežinšek. Med nji- mi je bil tudi današnji obdolže- nec Franc Hojs. Pri delu so precej pili, tako da so bili na- zadnje že precej vihnjeni. Po končanem delu so se odpravili na svoja skupna ležišča. Ob- dolženec, dalje Jožef Golob, Mihael Muhič in Alojz Curk pa so ostali še nadalje na ce- sti. Med njimi je nastal spor- ter so se naposled stekli. V pretepu je obdolženec najprej udaril Goloba z lato po roki ter ga lahko poškodoval, ko pa je prihitel temu na pomoč Mihael

Muhič ter prisolil napadalcu zaušnico, je to Hojsa tako raz- palilo, da je potegnil nož ter ga z vso silo zasadel Muhiču v prsi. Sunek je temu prerezal srčno žilo, kar je imelo za po- sledico takojšnjo izkrvavlje- nje in seveda tudi smrt. Obdol- ženec svoje dejanje v polnem obsegu priznava. Sodni dvor- ga je obsodil na 18 mesecev ječe.

Ropar in nasilnež. — Proti Janezu Zinku se je vršila taj- na razprava radi grožnje ropa- in posilstva, katero je izvršil 25. avgusta nad Marijo S., ko jo je spremljal s postaje Pra- gersko proti domu v Črešnje- vec. Zinko je poznan kot naci- len človek ter je sedel v ječi radi poskušene uboja 4 leta. Obsojen je bil na 4 leta težke ječe.

Uboj v Rušah. — Ivan Skar- lovnik je poznan v Rušah kot velik nasilnež in prepirljivec, ki neprestano išče priliko za pretep. Že opetovano je bil ra- di tega kaznovan. Dne 24. av- gusta je obdolženec srečal pred Podgornikovo hišo Stan- ka Mohorko in njegovega pri- jatelja Jakoba Megušarja. Po svoji stari navadi se je zaletel v Megušarja, nakar ga je Mo- horko pozval k redu in mu dal dve zaušnici. Obdolženec se je nato odstranil z opombo, da ga bo Mohorko že še pomnil. Čez kakih 20 minut se je ob- dolženec res vrnil nazaj, držeč roki v žepih. Pristopil je mirno k Mohorku ter ga z vso silo u- daril z odprtim nožem v levo sence. Udarec je Mohorku pre- bil lobanjo ter mu ranil možga- ne. Mohorko je bil takoj pre- peljan v mariborsko bolnico, toda vsaka pomoč je bila za- man. Umrl je vsled otrpnenja možganov. Morilca so navzoči delavci takoj po zločinu prijeli ter mu odvzeli nož, nakar pa se jim je iztrgal ter pobegnil. Bil je nato od orožnikov areti- ran. Zagovarja se s silno jezo, ki ga popolnoma omami, kadar ga kdo razdraži. Obsojen je bil na 4 leta težke ječe.

Žena ubila moža iz mašč- vanja.

V vasi Sv. Mihael pri Veli- kem Bečkereku se je te dni pri- petila grozna družinska trage- dija. Kmetica Agneza Kovač je ubila svojega moža Stjepa- na. Žena je najprej delala v sosedni vasi, ko pa se je vrnila domov, je našla svojega moža,

spečega v postelji. Agneza je brez besede pograbila za ku- hinjski nož in zabodla moža večkrat v trebuh. Na policiji je izpovedala o svojem možu grozne stvari, tako n. pr., da jo je mož Stjepan večkrat obe- sil, da ji je glava visela na vr- vi, noge pa so ji bile zvezane, nakar jo je pretepel z bičem. Zaslišane so bile mnoge priče, ki so izpovedale, da je bil u- biti pijanec, surovina, in da je ženo strahovito mučil. Policija je izročila ženo sodišču v Veli- kem Bečkereku.

Velika kmetška bitka v Her- cegovini.

Nedavno je prišlo med dve- ma hercegovinskima vasema Bjelimičem in Mamičem do ve- likega pretepa, katerega se je udeležilo približno 850 kme- tov. V borbo je poseglo celo pleme Boškovičev. V bitki je bilo več težko in lahko ranje- nih. Zandarmerija je uvedla obsirno preiskavo ter je areti- rala več oseb, ki jih je izročila državnemu pravdnstvu. Pre- iskava se še nadaljuje. Ranjen- ci so bili prepeljani v bolnico v Mostaru.

Iz Metlike v Kočevje

v 4 mesecih in 15 dneh. Te dni je prejel neki gospod v Kočev- ju dopisnico, ki je romala iz Metlike 4 mesece in 15 dni.

TUDI VI BODITE SVO- BODNI!

Pred 65 leti, dne 1. januarja 1863, je proklamacija emancipacije osvobo- dila vse sužnje. Toda koliko je še lju- di pod suženjstvom raznih železnih neredov, kot so slab tek, zaprtje, pti- ni, glavobol in splošna oslabelost! Trinerjevo grenko vino vas osvobodi teh neredov korenito in naglo. Vzor- ne steklenice iz izborne lakstave po- šljemo prosto proti prejemu 10c za pošiljalne stroške. Naslovite: Jos. Triner Co., 1333 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. —Adv.

Zdravniške recepte izvršuje točno.

JOS. HLAVATY

zanesljivi lekarnar.

Zaloga fotografij, potrebčin. Kodaki in Kamere.

Prinesite k nam filme v iz- deljavo.

1758 W. 21st Street in Wood, Chicago, Ill.

Cene zmerno.

Izvrstni sladoled, mize za goste

VINKO ARBANAS

Edini slovenski cvetličar v Chicagu

Phone: Canal 4340. 1320 W. 18th St. Chicago, Ill.

Vence za pogrebe, šopke za nevo- ste in vsa v to stroko spadajoča dela izvršujem točno po naročilu. Dostav- ljam na dom.

Proti žlezočnim n e r e d n o s t i m n i boljšega zdravila za otroke.

Mrs. Winslow's Syrup

PREVOZ - DRVA - KOLN

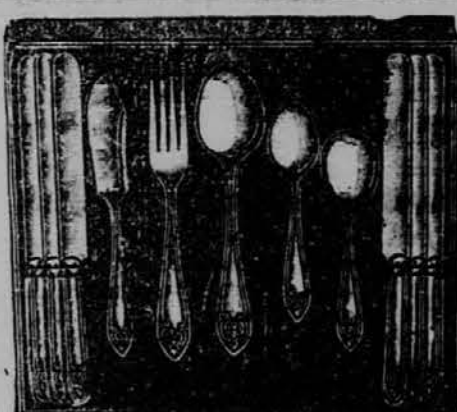
Rojakom se priporočamo za na- ročila za prevoz — drva in preva- žanje pohištva ob času selitve.

Pokličite

Telefon: Roosevelt 3221.

LOUIS STRITAR

2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

Ameriška največja kupčija!

26. komadov srebrnega namiznega orodja obstoječ s 6 nožev, 6 vilic, 6 namiznih žlic, 6 malih žličk, žlica za sladkor in nož za maslo. Pošljemo za predplačilo v vsak kraj Združenih držav za svoto \$4.25. Izpolnite in izrežite spodnji kupon in ga pošljite nam s potrebno svoto:

EICHHOLZER & CO., Inc.
Forest City, Pa.

Cenjeni: — Prosim pošljite mi sestav namiznega orodja, za- kar prilagam svoto \$_____

Name _____

Address _____

City & State _____

EICHHOLZER & CO. Inc.
FOREST CITY, PA.

Phone: CANAL 5903

JOSEPH PAVLAK

PRVI JUGOSLOVANSKI POGREBNIK V CHICAGO

1814 South Throop Street Chicago, Illinois

Na priročnem slovenskem ob časi pogrebov. — Mrtvašnica na razpolago. — Avtomobil za prevoz mrtvih. — Mrtvašnica na razpolago. — Na razpolago vsem noč in dan.

IZŠEL JE

novi slovenski molitvenik z velikim tiskom

IMENUJE SE:

'Slava Mariji'

Sestavil in priredil Rev. Kazimir Zakrajšek, O.F.M.

Molitvenik je lično vezan v močno elegantno us- nje, male žepne oblike, fin papir, mojsterski tisk, zlata obreza; na kratko: to je molitvenik, kakoršne- ga si vsakdo želi. Veseli ga bodo starejši, ker je tisk velik in razločen, veseli ga bodo mlajši, ker je pri- ročne oblike in lahko čitljiv.

Cena \$1.50

NAROČA SE PRI:

Knjigarna Amer. Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

POTOP

HENRIK SIENKIEWICZ

Iz poljščine prevel Dr. Rudolf Mole.

A še toliko bolj je rasel pogum ob pogledu na nakopičeno hrano, ki so jo privražale močne ogledne črede. Dan na dan so priganjali v okope vole, ovce, svinje, dan na dan so prihajali vozi ter dovažali raznovrstno žito in seno. Nekateri so prihajali celo iz lukovske zemlje, drugi iz vrdzke. Zbiralo se je tudi čimdalje večje število drobne in večje šlahte, ker se je raznesla novica, da je že red, vojska in poveljnik, kar je vzbudilo v ljudeh tudi večje zaupanje. Prebivalcem je bilo sicer težko živiti "celo divizijo", toda prvič se gospod Zagloba ni zmenil za to, drugič pa je bilo bolje oddati za vojsko polovico, ostanek pa uživati v miru, nego biti vsak hip v nevarnosti, da izgube vse vsled samovoljnih drhali, ki so se bile znatno pomnožile in ropale kakor Tatarji in ki jih je ukazal gospod Zagloba loviti in ugonabljeti.

"Ako se izkaže, da je takšen hetman, kakršen je gospodar," so se razgovarjali v taboru o novem poveljniku, "tedaj ljudovlada niti ne ve, kakšnega moža ima."

Sam gospod Zagloba pa je mislil z gotovim nemirno o prihodu Januša Radzivila. Spominjal se je vseh Radzivilovih zmag in takrat se je v domišljiji novega poveljnika izpreminjala hetmanova postava v ogromnega velikana in v duši si je govoril:

"Oj! Kdo naj se tam upre temu zmažu!... Govoril sem, da se on zadavi nad menoj, toda on me požre, kakor som raco."

In sam pri sebi je prisegal, da se ne bo spustil v glavno bitko z Radzivilom.

"On nas bo oblegal," je mislil, "a obleganje traja vedno dolgo. Dalo se bo morda tudi pogajati, a med tem časom pride Sapieha."

V slučaju, da ne bi prišel, je sklenil gospod Zagloba v vsem poslušati gospoda Jana Skrzetuskega, ker se je spominjal, kako visoko je cenil knez Jeremija tega oficirja in njegove vojaške zmožnosti.

"Ti gospod Mihael," je pravil gospod Zagloba Volodijovskemu, "si ustvarjen le za napad ali pa te je lahko poslati z ogledno četo, četudi veliko; to razumeš in planeš na sovražnika, kakor volk na ovce; toda če bi moral voditi celo vojsko, bi s svojim razumom ne napolnil trgovine, ker ga nimaš napredaj. Jan pa je poveljniška glava in, če bi zmanjkalo mene, bi me mogel edino on zastopati."

Medtem so prihajale različne vesti. Enkrat se je javilo, da že prihaja Radzivil čez elektorsko Prusijo, drugič, da je pobil vojske Hovanskega, zavzel Grodno in koraka odtod z veliko močjo; bili so pa tudi taki, ki so trdili, da ni Radzivil, marveč Sapieha porazil Hovanskega, in sicer s pomočjo Mihaela Radzivila. Ogledne čete tudi niso prinašale zanesljivih vesti, razen takih, da stoji pro Volkovskem truma Zoltarenkovih ljudi, ki šteje okoli dva tisoč bojevnikov in ogroža mesto. Vsa okolica se je že nahajala v ognju.

Dan po oglednih četah so se začeli shajati begunci, ki so novico potrditi ter na novo javili, da so meščani odposlali k Hovanskemu in Zoltarenku poslanca s prošnjo, da se usmili mesta, na kar jim je Hovanski odgovoril, da je to prosta četa, ki nima nič skupnega z njegovo vojsko. Zoltarenko je bil svetovalec meščanom, naj se odkupijo, oni pa se kot ubožni ljudje po nedavnem požaru in toliko roparskih napadih niso imeli s čim.

Zato so moleovali gospoda poveljnika, naj se jih usmili, naj pospeši njihovo rešitev, dokler se še vrše pogajanje za odkup, ker

pozneje ne bo več časa. Gospod Zagloba je izbral poldrug tisoč ljudi, med njimi je bil tudi lavdanski prapor, poklical Volodijovskega in mu rekel:

"No, gospod Mihael, čas je, da pokažeš, kaj znaš. Pojdi proti Volkovskemu in mi zatri tam te razbojnice, ki groze neoboroženemu mestu. Ne bo prvič zate tako podjetje in mislim, da si boš štel v čast, da poverim to podjetje tebi."

Tu se je obrnil k drugim polkovnikom: "Jaz sam moram ostati v taboru, ker sloni vsa odgovornost na meni; to je prvič. Drugič pa se ne spodobi za moje dostojanstvo, da bi napadal razbojnice. Naj le dospe Radzivil, tedaj že pokažemo v veliki bitki, kdo je boljši, gospod hetman ali gospod poveljnik..."

Volodijovski je krenil rad, ker se je dolgočasil v taboru in je hrepenel po prelinanju krvi. Naznačeni prapori so šli tudi z veseljem in pevaje, poveljnik pa je stal ježe na naspisu in blagoslovil s križem odhajajoče. Bili so celo taki, ki so se čudili, da gospod Zagloba tako svačeno odpravlja ta oddelek, toda on se je spominjal, da so tudi Zolkovski in drugi hetmani imeli navado, blagoslovljati v boj gredeče prapore — skratka, imel je rad, da se vrši vse slovesno, kar je dvigalo njegovo veljavo v očeh vojakov.

Toda jedva so mu izginili prapori izpred oči, že se je začel vznemirjati radi njih.

"Jan!" je rekel, "ali ne bi morda poslal Volodijovskemu še peščico ljudi?"

"Miruj vendar, oče!" je odgovoril Skrzetuski. "Iti na tak pohod, je Volodijovskemu, kakor bi pojedel skledo jajčne jedi. Mili Bog, saj on vendar ni vse svoje življenje imel drugega opravila."

"Ba, če ga pa napade velika sila? ... Nec Hercules contra plures."

"Kaj boš tu govoril o takem vojaku! Bo že vse dobro premislil, preden udari; če pa bo tam prevelika sila, tedaj poseka, kar bo mogel, in se vrne, ali pa bo sam poslal po pomoč. Lahko spiš brez skrbi, oče!"

"Aha! Saj sem tudi vedel, koga pošiljam, toda rečem ti, da me je moral gospod Mihael začarati, tako slabost čutim do njega. Razen rajnkega gospoda Podbipiete in tebe nisem še nikogar imel tako rad. ... Že ne more biti drugače, nego da me je začaral."

V tabor so venomer vozili hrano, dobrovoljci so tudi prihajali, a o gospodu Mihaelu ni bilo ne duha ne sluha. V Zaglobi je rasel nemir in navzlic mnenju Skrzetuskega, da se Volodijovski še na noben način ni mogel vrniti izpod Volkovskega, je odpravil gospod Zagloba sto konj petihorskega Kmitičevega oddelka po novice.

Toda četa je odšla in zopet sta minila dva dneva brez vesti.

Šele sedmega dne o sivem meglenem mraku so hlapci, poslani po hrano v Bobrovniko, pridrveli zelo naglo nazaj v tabor z naznanilo, da so videli nekakšno vojsko, prihajajočo iz gozdov za Bobrovniko.

"Gospod Mihael!" je zaklical radostno Zagloba.

Toda hlapci so ugovarjali. Niso mu jezili nasproti baš radi tega, ker so videli nekake tuje znake, kakršnih ni bilo v vojski gospoda Volodijovskega. Razen tega je bila sila večja. Hlapci kot hlapci jih niso znali natančno opisati; eni so govorili, da jih je tri tisoč, drugi, pet ali pa še več.

YOU can bring PAUL WHITE-MAN and his entire orchestra into YOUR APARTMENT

And Kreisler, Rachmaninoff or McCormack. Even Jesse Crawford and his big pipe-organ. Any of them will entertain you for the price of a Victor Record. The new Orthophonic Victrola (or Electrola) and new Orthophonic Victor Records bring you the best in reproduced music of every kind.

Drop in and look over the great Victor series of instruments. Inspect them at your own leisure. Have us tell you about our convenient payment plan. Come in—today!

PLOŠČE

NAJNOVEJŠE SLOVENSKE PLOŠČE.

79483	Nagajkva Mazurka — Coklarji, Šmarjanka, slov. godba	75
79484	Vesela Gorenjka — Korajža velja, polka, slov. godba	75
80059	Napitnica — Srbska himna, možko petje	75
80061	Malo kolo — Veliko kolo, tamburica	75
80082	Zenina volja — Zaljubljeni Ciró, hrvatska scena in petje	75
80085	Duna Csardas — Drava Csardas, tamburica	75
80106	Don-Bon, valček — Boom-sti-dri, polka, orkester	75
80183	Nova stara pesem — Oj, ta zakonski stan, slov. scena s pet.	75
80184	Radi kotla v keho — Ravbar na gauge, smešna scena s pet.	75

SLOVENSKO PETJE.

67979	Slovenske zdravice — Svarjenje	\$0.75
69317	Tolažba — Veselja dom	75
69698	Sveti večer — Tiha noč	75
69802	Ne bom se možila — Ljubca povej	75
72206	Al me boš kaj rada imela — Oj ta Polončica	75
72207	Ljubca moja — Otok Bleški	75
72208	Oj ta vojaški boben — Pobič sem star šele 18 let	75
72210	Slepec — Milla mila lunica	75
72231	Oj zlata vinska kapljica — Povsod me poznajo	75
72232	Sem slovenska deklica — Bom šla na planince	75
72327	Zajpo mi petičica — Po gorah grmi	75
72364	Na gorenjskem je fletno — Ptček in Tička	75
72399	Razpodi se meglice — Tam kjer lunica	75
72429	Krščenci — Angeli sveti	75
72472	Na planinah — Barčica	75
72514	Odprti mi kamrico — Prišla bo pomlad	75
72527	Moj dom — domovini	75

NABOŽNE SKLADBE.

19816	Christmas Phantasie, I. in II. del, orglje	75
19820	Tiha noč — Noel, orkester	75
19822	Božične melodije — Sveta noč, harpa	75
19823	Silent Night — Hark! The Herald Angels, angl. petje	75
19833	Star of East — The Birthday of a King, angleški zbor	75
20246	Adeste fideles — Joy to the World, angleški zbor	75
20298	Adeste fideles — Tiha noč, orglje	75
20889	Cantique de Noel — Andante religioso, violina	75
45519	Holy Night — Silent Night, angleško petje	1.00
78913	Ave Maria — O salutaris — Tantumergo, latinsko petje	75
80158	Sveta noč — O du Froehliche, violina	75
80160	Kyrie Sanctus — Benedictus Agnus Dei, latinsko petje	75
80180	Božič — Badnjak, slovensko-hrvatska slika s petjem	75

SLOVENSKA IN INTERNATIONALNA GODBA.

35774	Preko valov, valček — Dunajski valček, orkester	1.25
35784	Melodije iz opere "Robin-Hood", petje s orkestrom	1.25
35793	The Death of Ace — Morning, orkester	1.25
35796	Melodije iz opere "Mikado", I. in II. del, petje z ork.	1.25
35797	Poet & Peasant, Overture, I. in II. del, orkester	1.25
35799	Blue Danube — Southern Roses, valček, banda	1.25
35806	The lost Cord — Adeste Fideles, angl. petje z ogliami	1.25
35809	Melodije iz opere "Kontesa Marica" in "The Desert Song"	1.25
68644	Nur a Liter — Alte moden, banda	1.25
68645	Luksemburg valček — Jutranji valček, orkester	1.25
68662	Damelut valček — Trompeter polka, banda	1.25
68665	Ob lepi modri Donavi valček — Dunajski bombončki, ork.	1.25
68672	Mala Lidijska polka — Svitjanje valček, banda	1.25
68674	Lizzi polka — Šladke rožice valček	1.25
68691	Majaska sapica polka — Domovinski zvoki, banda	1.25
68702	Ida polka — Veseli mornarji polka, banda	1.25
68716	Dve srci polka — Nočni jastreb valček, banda	1.25
68746	Prvi poljub polka — Halltalen kmečka polka, banda	1.25
68757	Mari polka — Satterlacher polka, banda	1.25
68767	Luksemburg valček — Vesela vdova valček, orkester	1.25
68783	Ljubica valček — Ciganska ljubezen iz opere, orkester	1.25
68811	Krasna pomlad valček — Dunajska kri valček, orkester	1.25
68839	May polka — Johannes valček, banda	1.25
68846	Aeroplan koračnica — Polonia koračnica, banda	1.25

V zalogi imamo tudi gramofonske iglice, in sicer:

Zavoječ jeklenih iglic (100 komadov)	10c
Škafčica "tungs-tone" iglic (8 komadov, vsaka iglica igra 100—300 plošč)	25c

Važno! — Z vsakim naročilom pošljite potrebno svoto. Pri naročilu od 5 plošč ali več, plačamo poštnino mi. Ako je pa naročilo manj, kakor 5 plošč, potem pošljite za vsako ploščo 5c. več za poštnino.

Knjigarna Amer. Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

New Victor Records
VICTOR TALKING MACHINE COMPANY, CAMDEN, N.J.

PISANO POLJE

M. K.:

KAKO JE BILO V MAKEDO-NIJI ...

Mesto, kjer se danes odcepi od glavne proge Belgrad-Solun stranska proga proti Stipu, — Veles, — mi je bilo cilj, ko sem bil leta 1920 klican na orožno vajo. Nisem bil vesel poziva, saj še ni bilo poteklo mnogo časa, odkar sem se bil vrnil iz Koroške, kjer smo doživljali epilog k svetovni vojni v nemilem stiku s folksverovci. Kljub temu pa, da je bila tudi ta ponovna orožna vaja zelo malo teoretična, ampak je po večini bila izpolnjena s "prakso" — pogonom za albanskimi kačaki in boji ob priliki takozvane arnavtske pobune, — sem bil prav zadovoljen, da sem videl tudi ta del naše domovine ter sem imel priliko seznaniti se natančneje z njegovim prebivalstvom in pa z makedonskimi razmerami.

Te so bile tedaj še prav "makedonske". Kot dokaz za pravilnost te trditve naj zadostuje dejstvo, da so nahajali tam na mestih, kjer je treba biti pri nas absolviran jurist — z izpiti kajpak! — ljudje, ki niso imeli niti kvalifikacije za III. kategorijo; nosili pa so seveda v žepu Pašičevo brado ... A ni moj namen prikazovati Makedonijo z njenimi senčnimi stranmi; upajmo, da so se med tem obrnile prilike že mnogo na bolje. Omeniti hočem le par potez te pokrajine, ki jo delajo vredno, da ljubimo njo in njene prebivalce tudi Slovenci, dasi še čutimo tako vzvišene nad Makedonci, seveda — če smo dobri Jugoslavlani!

Kar mi je postajalo vedno večja in večja uganika, čim dalje je bil za nami Ristovac, najjužnejša žel. postaja predkumanovske Srbije, je bilo vprašanje, zakaj se Srbi toliko potegujejo za te pokrajine. Čim dalje se namreč vozil proti jugu, tem pustejša se ti zdi ob glavni progi okolica: gol kriš na mnogih mestih, sicer pa ožgani travniki, porasli z grmičevjem in trnjem, le redko kje dokaze človeške kulture zemlje; skoro nikjer gozda ali kvečjemu mali komadi zemlje z okleščanim gosto drugo pri drugem rastočim drevjem z majhno krono pri vrhu. Zakaj se diplomacija ne poteguje bolj za našo lepo Koroško ter za Primorje? Toda ko sem prihajal globlje v deželo, proč od železniške proge, sem videl, da ni pokrajina povsod tako pusta in žalostna, da ima marveč bogata žitna polja (n. pr. Ovčje polje) in da je zlasti v okolici Ohridskega jezera opaziti bujne sledove tisočletne kulture, ki so jo tja zanesli neposredni in posredni nasledniki sv. Cirila in Metoda. Golota ozemlja ob glavni progi v dolini reke Vardarja je zgodovinsko utemeljena; ta je bila ona pot, po kateri so hodile turške vojske. Te poti je bilo treba imeti varne; šume ob poteh pa niso baš porok največje sigurnosti poti, zlasti ne v pokrajinah s hajduki, odmetniki, četaši itd., kakorkoli se že zvejo ti junaki narodnih pesmi in ljudskega izročila. Šume je bilo torej treba "razirati"; tako so bila odvzeta upornim narodnim junakom mnoga skrivališča.

A ni glavni razlog, zakaj visi Srb tako na Makedoniji ali Južni Srbiji, kakor se zove sedaj, oz. "Stari Srbiji", kakor jo rada imenuje znanost, bogastvo pokrajine, nego baš znanstvena označba Makedonije pokazuje pot, ki jo je treba nastopiti, ako hočemo dospeti do vrela Srbove ljubezni do "novih krajev", kakor se je tu di včas imenovala Makedonija po balkanski vojni: skoro vsaka ped makedonske zemlje je tesno zvezana s staro srbsko zgodovino; to je pokrajina srbskega veličastva in srbske slave; saj je Skoplje prestolnica Stepana Dušana Silnega, saj je Prilep prestolnica kraljeviča Marka itd. In na zemljo, prepojeno s srbsko krvjo, pač nima nikdo toliko pravice kakor Srbi. Zato so zastoj vse aspiracije makedonstvujuših, zato ne pomenijo mnogo uspehi bolgarske propagande po Makedoniji v preteklem stoletju: zgodovina je sankcionirala Srbov pravico na to zemljo in te pravice se Srb tudi zaveda. Kar je proti večni Pravi, je efemerno; tako je odredila večna Previdnost ... Kjer je torej Srb, tam mora biti Makedonija; nujno morata biti vsakemu Jugoslavanu domovina tudi Makedonija, sicer bi se bilo treba odreči srbskemu delu našega naroda.

S prometnimi potmi, ki jih je bilo treba vojski zagotoviti, sovisi tudi neki drug pojav v Makedoniji. Ta pokrajina je tudi v narodopisnem oziru dosti interesantna, kajti poleg Slovanov so tam Arnavti, Kucovlahi ali Arumuni ter pravi Osmani. A kje so naseljeni Osmani? Le v takih pokrajinah, ki so v strateškem oziru važne. Turška politika torej ni bila v etnografskem oziru tako nevarna kakor nemška; dočim so Nemci raznarodovali kar na veliko in povsod, Turki raznarodovanja (do dobe mladoturškega prevrata) sploh niso izvajali, nego so le razlašali in v svojim življenju naseljavali zemljo, a tudi to le tam, kjer so hoteli imeti svojim vojskam osigurano zaledje in bok.

(Konec prih.)

IZSILJEVALE DENARJA PRIJET.

Chicago, Ill. — John A. Kashaw, star 39 let, 6523 So. Oakley ave., je v rokah policije, ki je obdolžen, da je skozi grozilna pisma zadnjih par mesecev izsilil od nekaterih premožnih prebivalcev, v južnem delu mesta, okrog \$7,000. Vsaka stvar pa le nekaj časa traja, zlasti pa zločinska dela se ne izplačajo, kajti vedno se le končajo tragično za zločince. Tako tudi v tem slučaju ni bila sreča Kashawu vedno mila. Pisal je grozilna pisma Walterju Ostapowiczu, ki živi na 5108 So. Kedvale. Ostapowicz je zadevo naznanil policiji. Takoj na to ga je pisec grozilnih pism telefonično obvestil, da je njegovo življenje v nevarnosti, če bo policija obveščena, predno on dobi denar. Kashaw je prišel po zahtevano svoto v hišo Ostapowicza, misleč, da si on ni upal naznaniti zadevo policiji, le-tam ga pa je pričakal policaj in aretirar.

TELEFONSKA KOMPANIJA PROTI MOKRIM.

Illinois Bell Telephone kompanija, ki služi Chicagu in okolici, je prepovedala posluživati se telefona prodajalcem, oziroma kupcem pijske, katero prepoveduje Volsteadov zakon. Če bo kdo naročil po telefonu opojno pijačo, ga mora operatorea takoj prekiniti. To pa ne bo prav nič oviralo bootleggerje, pravijo hudomušneži. Namesto whiskey, bodo po telefonu imenovali svilo ali konenino, kakor pač se bodo medseboj prodajali in kupci dogovorili, namesto galona bodo rekli jard, namesto pajnta pa četrt jarda. Kupčija s prepovedano pijačo se bo vzlic prepovedi telefonske kompanije dalje vršila.

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEK

DOBRO

delo, postrežbo in nizko ceno dobite pri nas!

Pišite nam po ceno predno oddate naročilo drugam!

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.

IZVRŠUJEMO

točno in po najnižjih cenah vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela. Zlasti se priporočamo slavnim društvam za tiskanje vseh uradnih tiskovin. Istotako vsem trgovcem, obrtnikom in posameznikom. Prestavljamo iz slovenščine na angleško in obratno. Nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.